

Debata o budoucnosti EU

Záznam z online setkání Všeobecné pracovní skupiny,
které se konalo 15. 3. 2021 od 17. 30 do 19.30 hodin

Účastníci: Zdeněk Bárta, Marie Bohatá, Petr Fleischmann, Ladislav Garassy, Roman Haken, Jiří Krist, Eva Kružíková, Pavel Mertlík, Lidmila Němcová, Edvard Outrata, Bohuslav Pernica, Tomasz Peszyński, Martin Potůček, Česlav Santarius, Karel Schwarz, Anna Šabatová, Stanislav Štech

Hosté: Igor Blahušiak (ředitel odboru komunikace Úřadu vlády ČR), Kristina Hubáčková (odbor komunikace Úřadu vlády ČR), Jiří Krejčík (expert pro sociální sítě), Pavol Kukučka (Zastoupení Evropské komise v ČR), Lucie Nemešová (expert pro média a Facebook)

Omluveni: Jiří Dlouhý, Alexandr Fanta, Štěpán Jurajda, Zdeněk Kalvach, Ivo Kaplán, Yvona Kreuzmannová, Jiří Poupá, Veronika Špoková (expert pro Facebook)

Program:

Zahájení, organizační pokyny (moderátor Karel Schwarz)

Informace o plnění závěrů minulého setkání: všechny úkoly byly splněny nebo jsou na programu tohoto zasedání. Nikdo nevznesl připomínku nebo dotaz.

Nové informace o postupu příprav celoevropské Konference o budoucnosti Evropy: Konference bude zahájena ve Štrasburku 9. května 2021. Pro řízení Konference byla vytvořena devítičlenná Výkonná rada v čele se spolupředsedy – předsedy tří vrcholných orgánů EU (Evropské komise, Evropského parlamentu a Rady EU), které jmenují po dvou dalších členech (z nichž za EK je také Věra Jourová a za Radu EU také česká státní tajemnice pro evropské záležitosti Milena Hrdinková). Další podrobnosti budou sděleny po zasedání Výkonné rady koncem března 2021.

Strategie komunikace a propagace debaty s veřejností:

- **Úvodní slovo** (Vladimír Špidla):
Bude třeba vyvolat debatu v ČR. Vzhledem k nedostatku finančních prostředků pro velkou kampaň to bude živá a interaktivní debata využívající digitální nástroje.
- **Podněty** pro komunikační a propagační strategii (Tomasz Peszyński):
Naše komunikace nemůže být závislá jen na komunikaci oficiálních orgánů, musíme mít autonomní komunikační platformy. Bude nutno vyčkat na nastavení komunikace z úrovně EU a vlády ČR (interaktivní vícejazyčný web), pokud možno na ni navázat. Alespoň část komunikace by měla být přímá (offline) – besedy, akce na ulici apod., založená na širších, interaktivních a kreativních formách účasti občanů, otevřená, jasná a víceúrovňová, aby zaujala veřejnost svou jednoduchostí a spontánností.
- **Komunikace Evropské komise** ke Konferenci (Pavol Kukučka, ZEK v ČR):
Výkonná rada Konference připraví brzy Chartu Konference, vizuální manuál a finanční rámec. Online platforma (web) Konference bude spuštěna před 9. 5. 2021 (informace veřejnosti o akcích Konference, možnost přihlásit vlastní akci, databáze názorů a podnětů jednotlivců a sdružení, jak si představují budoucnost EU – bude možno vkládat v libovolném jazyce a v limitovaném rozsahu.

- **Komunikace vlády ČR** ke Konferenci (*Igor Blahušiak*, ÚV ČR):
Čekáme na více informací z úrovně EU, abychom správně nastavili komunikaci. Využijeme síť Eurocenter v regionech, podle epidemické situace budou akce online nebo s osobní účastí. Bohužel se Konference dostává do střetu s předvolební kampaní.
- **Rozprava** ke komunikační a propagační strategii:
Zdeněk Bárta: Do parlamentních voleb bude třeba vstoupit s naléhavým varováním, aby lidé nevolili antievropské strany.
Jiří Krist: Takhle přímo a jednoduše to asi nezafunguje. Pro-evropskost je dobré vložit do různých nosičů – poselství pro jednotlivé voličské skupiny, například pro samoživitelku s 2 dětmi na domácí výuce.
ZB: Jsme příliš defenzivní v diskusi o EU, na rozdíl od nepřátel EU. Žel korektnost, či slušnost má ve společnosti malou odezvu.
JK: Musí být slušnost automaticky defenzivní? Mám chuť být slušně agresivní.
Eva Kružíková: Nemusíme být agresivní, možná spíš důsledně asertivní. Podle mého názoru je velmi důležité vždycky vysvětlovat, jaké jsou pravomoci EU a co je naopak v rukou orgánů členských států.
JK: S tím mohu souhlasit, pro asertivní chování je ovšem nutné definovat svůj zájem. Má Česko definici svých zájmů?
Bohuslav Pernica: Rusko nebo Čína využijí příležitosti českých voleb a budou podporovat protievropské strany.
JK: Nenechme se onálepkovat jako protievropský region. Jedna věc je politická reprezentace, jiná ekonomické elity – i v Maďarsku nebo Polsku jsou silné proevropské síly. Věci se zdají být takové, jak se prezentují. Tak se prezentujme pozitivně...
Anna Šabatová: Měli bychom Konferenci maximálně propojit s po-covidovou debatou jak dál...
Martin Potůček vznáší 3 otázky: nezapojit se do debat o rozporech mezi EK a EP?, změny základních smluv EU?, delší doba Konference (podporuje EP), původně 2 roky, nyní jen 1 rok?
Vladimír Špidla: Je dobré se pouštět i do konfliktních otázek. Žádná společenská diskuse se nemůže rozběhnou bez konfliktů.
Pavel Trantina: Čeho chceme komunikací dosáhnout?
 1. Navrhovat něco konferenci samotné
 2. Získávat účastníky na naše akce
 3. Informovat, propagovat konferenci
 4. Zapojovat více občanů ČR do diskusí o budoucnosti EU
Tomasz Peszyński: Souhlasím a doplňuji: Shromažďovat informace, které budou přesahovat rozsah Konference, vymezený Evropskou komisí.
Karel Schwarz: Debata s omezením témat nemá smysl, proto už loni rozhodla Všeobecná skupina (VPS), že debatu nebudeme tematicky omezovat. Orgány EU pak rozhodnou, co zařadí do výstupů z Konference, co odloží na později a co případně odmítnou.
Pavol Kukučka: Omezení témat Konference bude rozhodnuto Výkonnou radou v nejbližší době. Ovlivní to strukturu webových stránek Konference, ale nebudete omezováni v tématech, o kterých chcete debatovat. Bude důležité pokračovat v debatě i po skončení Konference, minimálně do nejbližších voleb do EP.
Eva Kružíková: Budou výsledky a průběh Konference brány v úvahu při přípravě českého předsednictví?

Igor Blahušiak: Pokud české předsednictví začne po skončení Konference, bude jí muset reflektovat. Konference potrvá 3 předsednictví, je to příležitost k dlouhodobé kontinuální komunikaci s veřejností o evropských tématech.

Karel Schwarz: Lepší by bylo delší trvání Konference. Bude možno kromě digitální platformy předávat podněty i v rámci tzv. agor? – jak bylo původně oznámeno.

Pavol Kukučka: V koncepci Konference jsou i nadále zahrnuty 3-4 celoevropské agory pro 100-200 účastníků (zatím jen online nebo s hybridní účastí).

Vladimír Špidla: Jak budou účastníci agor vybíráni? Losem, či jinak? Někteří z nás by se měli zúčastnit.

Jiří Krist: V silách téměř každé organizace je uspořádat takovou diskusi (agoru) a postoupit návrhy o úroveň výše.

Marie Bohatá: V kolika liniích bude debata v ČR organizována?

Pavel Trantina: Především po linii Úřadu vlády, dále EK a námi.

Lidmila Němcová: Upozorňuje, že evropské organizace, jejichž členy jsou NNO v ČR, povedou debatu o budoucnosti EU v rámci těchto organizací.

Petr Fleischmann: Debatu v ČR bychom mohli rozšířit i na občany v jiných zemích, možná by nás to obohatilo, o čem u nás nepřemýšlíme.

Tomasz Peszyński: Mezinárodní propojení debaty je dobré. Nejsme zatím schopni to zorganizovat, protože u nás příliš reagujeme na českou politickou situaci a nemáme víc lidí připravených diskutovat jiné problémy.

Karel Schwarz v reakci na rozpravu:

1. Výstupy ze skupin je třeba přepracovat do otázek a výzev pro veřejnost.
2. Výstupy pro veřejnost je nutno přeformulovat tak, aby jim občané rozuměli a oslovovaly je.
3. Protože vláda bude organizovat Konferenci přes regiony (Eurocentra), měli bychom vytvořit regionální síť spolupracujících subjektů.
4. Volby bychom měli využít pro komunikaci témat, o nichž předpokládáme, že ve volbách „zaberou“.

- **Nástroje komunikace:**

a) **Web** nyní na stránkách EAPN ČR: www.eapncr.org/debata, po zahájení konference bude web na samostatné doméně. Má nejširší okruh uživatelů.

b) **Facebook** (FB): *Veronikou Špokovou* předložen návrh marketingového plánu (mohla by být samostatná stránka – zatím není), existují účty některých organizací a osob. Může být statictější.

c) **Twitter** (TW): krátká sdělení, rychlé reakce – spolupracovat může *Jiří Krejčík*.

d) **Instagram** (IG): uvažuje se o využití, *Pavel Trantina* je skeptický.

e) **Média** (tisk, rozhlas, televize, internet): spolupracovat může *Lucie Nemešová*.

- **Rozprava** k nástrojům komunikační a propagační strategie:

Pavel Trantina: Zásadní je, co chceme komunikovat – co nejjednodušeji s našimi cílovými skupinami, ve spolupráci s organizacemi občanské společnosti. A proto minimálně v případě IG bych šel přes spolupráci s již vytvořenými účty, nikoliv přes vlastní účty debaty.

Tomasz Peszyński: Podporuji využití sociálních sítí. Pulse of Europe má na FB 13 tisíc sledujících, na IG má 7 tisíc sledujících, mnoho proevropských lidí. Můžeme mít i účet Konference, záleží na tom, co tím chceme dosáhnout.

Karel Schwarz: Mohl by si *T. Peszyński* vzít na starost IG?, *J. Krejčík* TW?, *L. Nemešová* a *V. Špoková* FB?

Roman Haken: Nabízí svou spolupráci na FB i TW. Dále navrhuje oslovit NNO v regionech přes síť: <http://platformanno.weebly.com/268lenoveacute---regionaacuteelniacute-poradci.html>, s kterou spolupracuje.

Eva Kružíková: Co bude s těmi, kteří nejsou na sociálních sítích?

- **Závěrečné slovo:**

Karel Schwarz: Výzva všem:

1. Přihlaste se, kdo z vás by byl ochoten spolupracovat na využití konkrétních nástrojů komunikace (FB, TW, IG, Web, média).
2. Poskytněte nám spojení na spolupracovníky médií.

Vladimír Špidla:

1. Vytvoříme přístup k sociálním sítím, abychom mohli jejich prostřednictvím šířit svá vyjádření.
2. Je třeba vyčkat až EU zveřejní svůj komunikační systém pro debatu.
3. Budeme používat nástroje komunikace, pro které jsme si vytvořili předpoklady, aktivně využívat každou příležitost ke komunikaci, účasti na akcích.

Stručné informace o práci tematických skupin:

- **Ekonomicko-institucionální skupina** (*Pavel Mertlík*):

- 1) Ekonomika a instituce – vstupní dokument: Výchozí text ve finální podobě je k dispozici. Oproti poslednímu jednání VPS byl upraven o náměty, které na něm zazněly. Mj. se týkají globálních a regionálních rizik (pandemie, mezinárodní bezpečnost), jednotného vnitřního trhu a mezinárodních obchodních vztahů (TTIP a podobné moderní obchodní a investiční dohody). Těž vyřešení Brexitu – dosažení obdobné dohody s Velkou Británií jako je CEPA.

- 2) Institucionální podskupina: vzhledem k nemoci koordinátora podskupiny *Jiřího Poupy* bude dokument k evropským institucím a jejich reformám teprve připraven.

K. Schwarz: K účasti v Institucionální podskupině je stále možno se přihlásit.

- **Bezpečnost a obrana** (*Bohuslav Pernica a Karel Schwarz v zastoupení nemocného Iva Kaplána*):

Vstupní dokument je hotový, byl projednán na lednovém online setkání VPS (25. 1. 2021). I. Kaplán ho rozpracoval do 5 dokumentů (Mise EU 2050; EU a globální politika; Vize EU v roce 2050 – oblast vnitřní a vnější bezpečnosti; Jak na krizi?; Otázky dalšího vývoje EU pro veřejnou debatu). Skupina se sejde a dohodne se o konečném znění hlavního vstupního dokumentu. Prioritní témata skupiny: institucionální rámec EU pro efektivní spolupráci EU a NATO; kyberbezpečnost a odolnost vůči hybridním hrozbám; vzdělaný občan; multipolární svět jako prostředek k posilování role EU ve světě.

- **Kultura** (*K. Schwarz za omluvenou I. Kreuzmannovou*): Vstupní dokument je dokončený, byl projednán na online setkání VPS a po zapracování připomínek byl zpřístupněn pro VPS.

- **Environmentální skupina** (*K. Schwarz za omluveného J. Dlouhého*): Skupina připravuje vstupní dokument v podskupinách pro jednotlivá témata. Nejbližší online schůzka bude 18. 3. 2021.

- **Sociálně-zdravotní skupina** (*Karel Schwarz*): Zpracovává v podskupinách 3 dokumenty:

1. Sociální rozměr Evropy (parafráze dokumentu EK).
2. Zavedení Evropského pilíře sociálních práv (v návaznosti na Akční plán EK k EPSP, který byl zveřejněn 4. března).

3. Dokument, který obsahuje nejzávažnější problémy a výzvy v sociálně-zdravotní oblasti, které se týkají občanů ČR.
- **Místní a regionální rozvoj** (*Roman Haken*): Nejnovější skupina, do níž je také ještě možno se přihlásit, se zatím věnuje sběru podkladových materiálů a formování skupiny. Navrhuje ještě jednu skupinu k tématu participace, která by mohla sbírat zkušenosti s participací v českém prostředí pro české předsednictví EU. Anebo navrhuje, že by se tím zabývaly všechny skupiny jako průřezovým tématem nebo jen skupina MRR.
Bohuslav Pernica má zájem o účast ve skupině MRR.
Karel Schwarz vysvětlil, že průřezová témata jsou k projednání ve všech skupinách a následně ve VPS.
 - **Vzdělávání** (*Pavel Trantina*): To, co jste dostali není hotový dokument, ale je již ucelený a schopný diskuse. K tématům předloženým VPS v lednu (celoživotní učení, evropský prostor vzdělávání, vzdělávání o EU) jsme přidali čtvrté téma: inkluze ve vzdělávání. Usilujeme o rovnováhu mezi odborným a popularizačním textem. Je předložen k dnešní debatě a doplnění ve VPS, případné připomínky do konce tohoto týdne.
Zdeněk Bárta: Děkuje za přehledný a srozumitelný dokument.
Stanislav Štech: Dokument potřebuje větší sevřenost, provázanost témat, zejména v kapitole o rovnosti šancí.
Tomasz Peszyński: Tento dokument je ze všech skupin nejsdělnější, formulování textu pro občany musí dělat samy skupiny.
Petr Fleischmann: Navrhuje doplnit téma vztahu veřejného a soukromého školství.
Roman Haken: Jsou 2 cesty ke srozumitelnosti dokumentů: psát je jen pro poučené nebo je nechat redigovat jedním redaktorem.

Další postup práce Všeobecné pracovní skupiny (Karel Schwarz):

Tématem příštího setkání budou Společná, průřezová a zastřešující témata. Termín bude stanoven pravděpodobně na konec dubna nebo počátek května 2021.

Slovo na závěr (Vladimír Špidla): Bylo vykonáno dost práce, máme vytyčenou cestu. Musíme vyčkat až konference odstartuje a pak rozhodnout, jak dále postupovat. Poděkování za účast.